

Consell Municipal de les Dones

Yo, política

Formación y capacitación

Abril 2005

Abril 2007

**La formació, una eina
imprescindible per
assolir la democràcia
paritària**

**Saber relaxar-se pot ajudar
a aconseguir un benestar general**

Un año de mi vida, la novel·la guanyadora del Premi literari Delta 2005

L'any 2000, els Ajuntaments de Sant Boi, Castelldefels, Gavà, El Prat, Sant Vicens dels Horts i Viladecans van decidir unir esforços i crear el Premi Delta de literatura per a promoure i fer visibles les aptituds creatives de les dones i encoratjar-les a desenvolupar els seus potencials creatius a través de l'escriptura.

El passat 25 d'abril es va presentar a la Biblioteca Jordi Rubió i Balaguer de la nostra ciutat la novel·la guanyadora de la tercera edició del Premi, *Un año de mi vida*, de Silvia Adela Kohan, escriptora argentina afincada a Barcelona des de fa més de 20 anys.

La novel·la, escrita en primera persona, narra com una dona amb una vida aparentment estable i agradable, decideix fer un canvi i viure un any d'una manera completament diferent, allunyant-se de la monotonia d'allò quotidià que l'envolta i que la fa sentir com si la seva pròpia vida navegues a la deriva. Mica en mica, la protagonista arriba a la conclusió que aquelles coses que havia ambicionat –un bon marit o una casa vora el mar– passen a situar-se en un segon terme i ja no les aprecia com a tant importants.

Amb aquest punt de partida l'escriptora reflexiona sobre temes universals com l'amistat i les relacions entre mares i filles. Però alhora també investiga de quina manera avui dia una dona ocupa el seu lloc: en la família, en el món laboral i, en definitiva, en la societat.

Presentaci del llibre *Un año de mi vida*, amb l'autora Silvia Adela Kohan i la regidora, Amor del Jamo

Reapareix a l'escena literària Lluïsa Forellad, l'anomenada escriptora fantasma

L'escriptora catalana Lluïsa Forrellad reapareix a l'escena literària amb la novel·la *Foc latent*. L'any 1954 va guanyar el Premi Nadal, -quan les dones ho tenien molt difícil-, amb la seva primera obra *Siempre en Capilla*. Ara, 52 anys més tard i amb 78 anys, ha decidit publicar la seva segona novel·la.

Forrellad va ser coneguda durant un temps com l'escriptora fantasma. Aquest sobrenom se'l va guanyar quan va decidir retirar-se de la literatura davant de les expectatives que van causar la publicació de la seva novel·la guardonada amb el Premi Nadal i que, segons ha manifestat, la van fer sentir desbordada. Tot i així mai ha deixat d'escriure. Durant aquesta anys ha produït vuit novel·les, que té la intenció de publicar.

Foc latent és la història d'un triangle amorós protagonitzat per l'Amèlia, en Pol i la Berta. Es desenvolupa a la Barcelona de les darreries del segle XIX i realitza una gran recreació històrica de la ciutat i de les convulsions socials que va patir en aquell temps. A més de fer un gran retrat de la burgesia catalana de l'època on barreja personatges ficticis amb personatges reals.

Per a aquesta escriptora nascuda a Sabadell l'any 1927, *Foc latent*, suposa la seva primera obra escrita en català. Forrellad, va fer l'escolarització en castellà fet que li ha provocat sentir-se sempre més còmode en aquest idioma i ha hagut de fer un gran esforç per escriure en català.

Butlleta de Subscripció. Revista Dones

Si vols rebre aquesta revista a casa teva, emplena aquesta butlleta:

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Telèfon _____

Ajuntament de Sant Boi. Programa Dona. Can Jordana. C/ Ebre, 27. 08830 Sant Boi de Llobregat. Tel 93 635 12 00

Edita: Ajuntament de Sant Boi. Consell Municipal de les Dones
Amb el suport de l'Institut Català de les Dones. Generalitat de Catalunya
Redacció i coordinació: Associació de Dones Periodistes de Catalunya (Mavi Carrasco, Marta Corcoy)
Maquetació i impressió: Eivissa&Associats. Fotografies: Cristina Diestro, Rafa Reina i arxiu.
Imprès en paper ecològic

Adreceu les vostres idees al Centre de Recursos de les Dones. Can Jordana C/Ebre, 27. Tel 93 635 12 00, o per correu electrònic: crdones@santboi.org

Necesidad de una perspectiva de género en el consumo de drogas

En nuestro país, la intervención en drogodependencias ha tenido un desarrollo, en cuanto a conocimiento y estrategias, sólo sistemático las últimas dos décadas. El consumo de drogas generalmente se ha considerado un fenómeno menos destacable en mujeres que en hombres, aunque en la actualidad esta ya no es la tendencia, principalmente entre las mujeres más jóvenes.

Siempre ha existido una tendencia a homogeneizar los tratamientos, aunque patrones de consumo, factores predominantes y necesidades sean diferentes individualmente y socialmente no afecten igual. Por ello es preciso introducir el enfoque de género en el abordaje de las drogodependencias.

El enfoque de género se refiere a un conjunto de percepciones, pautas de comportamiento -vivas, prohibidas o permitidas- que se desarrollan dentro de un marco bio-psico-social-cultural que determina la diferencia de género, lo masculino y lo femenino. La evidencia científica demuestra que las mujeres consumen proporcionalmente menos que los hombres, pero una vez iniciado el consumo, la vulnerabilidad y la disfuncionalidad asociada suele ser mayor.

- El alcohol es la sustancia más consumida por las mujeres. Las mujeres metabolizan el alcohol de manera diferente a los hombres. Tienen menos tejido graso, menos masa muscular, menos sangre y menos enzimas metabolizantes, lo que hace que a misma cantidad de alcohol consumida, las mujeres tengan mayor concentración de alcohol en sangre. Así, el consumo problemático de alcohol en la mujer provoca, de manera más precoz, complicaciones y daños como la disfunción cerebral, hepatitis, enfermedades coronarias...
- En la última década ha aumentado en la población femenina el consumo de tabaco y alcohol hasta alcanzar prevalencias similares a los hombres, cuando no superiores (edad escolar, por ejemplo).
- El uso de drogas ilícitas -cocaína, heroína- es generalmente mayor entre los hombres. En el caso de la marihuana y según edades escolares (13-18 años), el

cambio en la consideración social de esta sustancia propicia que la proporción de mujeres consumidoras sea prácticamente igual al de los hombres.

- Abuso de drogas de prescripción médica, como los tranquilizantes, que inicialmente permiten hacer frente a las tensiones del día a día: vida laboral, vida familiar, trabajo doméstico.

La progresiva incorporación de la mujer a estilos de vida hasta ahora exclusivos del hombre ha modificado las tendencias de consumo femenino.

Hay sexismo en el consumo de drogas

Es evidente que ser mujer y presentar un consumo problemático de drogas constituye en sí un desafío social. La mujer suele no contar con la misma comprensión ni acompañamiento familiar que el hombre. Ello es una de las consecuencias de la actual sociedad sexista en la que vivimos. Así, ante un consumo problemático, la mujer generalmente:

- Tiende al aislamiento, a la ocultación, a la postergación de la solicitud de ayuda e incluso al abandono.
- El mayor rechazo social dificulta y condiciona la ayuda familiar, siempre importante en estos casos.

Estudiar los factores predisponentes

Muchos son los factores que pueden predisponer al uso y abuso de drogas. Los factores de riesgo (y por el contrario los de protección) pueden tener un perfil diferente por lo que respecta al género tanto a nivel individual -biológico y psicológico- como a nivel sociológico: ámbito laboral, familiar, relacional...

Si uno de los retos actuales de nuestra sociedad, en cuanto a las drogodependencias, es potenciar la mejora en las acciones preventivas, de tratamiento y de rehabilitación, hemos de reflexionar conjuntamente y no olvidar que para avanzar y profundizar en este reto, es imprescindible también aplicar una perspectiva de género: prevenir es curar y a la vez progresar.

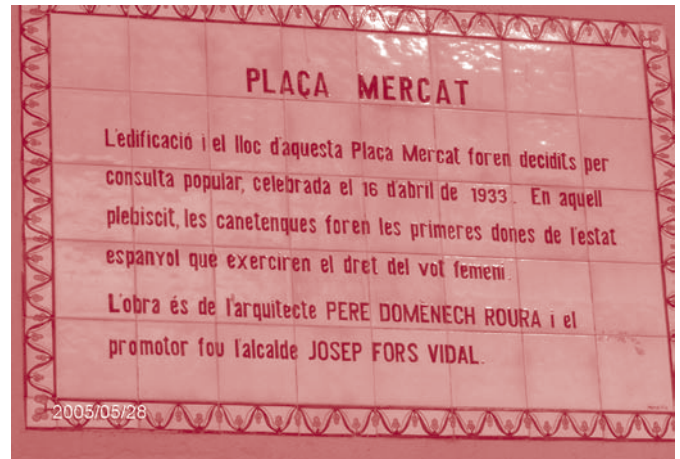

Una foto interessant

Aquesta foto ens l'ha fet arribar la Núria Salan, membre del Consell Municipal de les dones de Sant Boi. I ens ha semblat molt interessant. La placa que indica el nom de la plaça del Mercat, informa que les primeres dones de l'Estat Espanyol que van poder exercir el dret al vot van ser les veïnes de Canet de Mar en un consulta popular i d'àmbit local.

Cal recordar que aquest any commemorem el 75è aniversari de la II República Espanyola. Va ser sota aquest règim que les dones van assolir per primera vegada el dret al vot - entre altres mesures que equiparaven en igualtat de drets als homes i a les dones-. La Constitució aprovada el 9 de desembre de 1931 reconeixia, en l'article 34, els mateixos drets electorals als homes i a les dones. El reconeixement d'aquest dret va donar lloc a un intens debat protagonitzat per les dues úniques dones diputades que hi havia en aquell moment al Parlament Espanyol: Victòria Kent, contrària a l'aprovació del dret al vot femení i, Clara Campoamor, que en va fer una gran defensa.

La revista Dones està preparant per al proper número un reportatge especial sobre aquest fet: el 75è aniversari de la consecució del dret de vot femení a Espanya.

Un llibre imprescindible per millorar la qualitat de la salut de les dones Mujeres y salud desde el sur: experiencias y reflexiones desde una perspectiva de género

El mes de maig de 1987 va tenir lloc a San José (Costa Rica) el V Encuentro Internacional de Mujer y Salud i en una de les activitats prèvies a l'esdeveniment es va proposar la celebració de la Diada Internacional d'Acció per la salut de les dones com a mesura de sensibilització i per donar a conèixer les mancances que pateixen moltes dones en especial l'alt índex de mortalitat en els parts a determinats països. Avui en dia se celebra a tot el món aquesta diada per fer públic l'estat de salut de les dones, les seves demandes així com per reivindicar més investigació i un tractament diferenciat davant les malalties dels homes i de les dones.

L'obra titulada *Mujeres y salud desde el sur: experiencias y reflexiones desde una perspectiva de género* (Barcelona: Icaria, 2002), de la ginecòloga i experta en nutrició i naixement María D. Fuentes Caballero, sorgeix arran del programa "Salud y Mujer" que l'autora porta a terme des de l'any 1995 a la ciutat de Jerez de la Frontera (Cadis) promogut per l'ajuntament d'aquesta ciutat.

Aquest programa, "Salud y Mujer", està dirigit a les dones de Jerez de la Frontera però es pot aplicar a qualsevol municipi i el seu objectiu és transmetre a les dones la importància de conèixer la seva situació anímica i corporal per millorar així tots els demés aspectes de la seva vida. L'autora no es queda només amb la teoria sinó que dóna les eines concretes perquè això sigui així, perquè elles sentin el seu cos com a propi i perquè siguin conscients com la salut repercuteix en la seva vida diària i viceversa. Transmetre a les dones que no hi ha només

l'opció de la medicalització pels seus problemes i pels canvis naturals que el seu cos experimenta al llarg de la seva vida (adolescència, embaràs, menopausa, etc.) sinó que s'ha de donar una solució integral (física, psicològica i social).

Al llarg de tot el llibre, l'autora ens explica com va anar aquest curs i quina va ser la resposta de les dones que van participar-hi. Ens aporta les seves reflexions, els seus neguits i les seves alegries. María Fuentes ens mostra així una realitat que encara que en aquest cas s'ubica geogràficament a una ciutat de Cadis, podria perfectament ser de qualsevol ciutat del nostre país. Una realitat que malauradament ens mostra la gran ignorància que encara tenen les dones amb respecte a la seva salut i al seu cos. Ignorància deguda primerament a la falta d'informació, o millor dit, a la informació només obtinguda de la investigació en temes de salut que tenen només en compte als homes deixant de banda les especificitats de la salut de les dones.

Aquest llibre es fa imprescindible com a eina que ens pot servir d'exemple per realitzar tot un seguit de projectes orientats a millorar la qualitat de la salut de les dones, amb informació transparent i clara que abarca la varietat de situacions que viuen cadascuna de les dones.

Mònica Callejón Gómez

Centre de Recursos de les Dones (CRDD)

Teresa Perera, infermera i especialista en teràpies complementàries: Saber relaxar-se és prevenció de salut

Avui dia vivim amb presses, sempre corrent d'un lloc a l'altre: de casa a la feina, de la feina a casa... a continuar treballant. El ritme de la ciutat ens estressa. La nostra societat és la societat de l'estrès. Quantes vegades diem al dia "estic estressada"? Quantes vegades sentim aquesta frase?. Per a la Teresa Perera, infermera jubilada amb gairebé 30 anys d'experiència, utilitzem aquesta paraula una mica a la lleugera. L'estrès no és el problema. L'estrès és l'esma que ens ajuda a moure'ns, allò que ens permet cada dia fer les nostres activitats quotidianes. "El problema s que no sabem canalitzar-lo", afirma. La Teresa il·lustra amb una metàfora el que vol dir: "el problema no s l aixeta que perd aigua i goteja, el problema s que a nosaltres aquest soroll ens arriba posar dels nervis."

L'estrès de cada dia es pot manifestar físicament. "Les dones acostumen a acumular-ho a la zona de l'abdomen", explica. També posa l'exemple de les persones que caminen amb el cos inclinat cap a endavant i amb l'espatlla carregada, "es van tirant tots els problemes a l'esquena i arriba un moment que no poden amb el pes". És per aquest motiu que aprendre a relaxar-nos és tant important ja que ens pot ajudar a tenir una millor qualitat de vida.

L'objectiu final de la relaxació és aconseguir un benestar general. Hi ha diverses tècniques. Unes intenten aconseguir aquest estat mitjançant la relaxació física que comportarà també una relaxació mental i, altres a l'inrevés, a través de la relaxació mental, aconseguir el benestar físic. Tan les unes com les altres són igual de saludables però s'ha de tenir en compte la persona per aplicar-les. "No s igual una persona jove que una gran", diu Perera.

La Teresa es va interessar per la infermeria quan ja era gran, després de la mort del seu pare i de la seva mare a causa de càncer i quan encara eren molt joves. Aquest fet la va empènyer a interessar-se per la medicina fins el punt que, amb més de 40 anys, va decidir abandonar el seu poble de Lleida i traslladar-se a Barcelona a estudiar infermeria. Ja llavors es preguntava quins altres factors –com l'estil de vida, l'alimentació i aspectes més psicològics i emocionals- poden influir en el desenvolupament d'una malaltia. Va seguir diversos seminaris amb especialistes. I des de llavors, en la pràctica de la seva professió a l'Hospital de Sant Pau de Barcelona, sempre que ha pogut ha aplicat a les malaltes i als malalts tècniques i teràpies naturals que considera que poden millorar la situació i el benestar de les i dels pacients.

Segons diu els metges i metgesses són els encarregats de la malaltia i la missió de les infermeres és tenir cura, de manera integral, del benestar de les malaltes i dels malalts. "Qui davant una malaltia -greu- diu que no t por, menteix," afirma. Per això creu que és molt important, en el tractament d'una malaltia, posar en pràctica teràpies complementàries que ajudin a les malaltes i malalts, per

una banda a relaxar-se –com ara els massatges-, i d'una altra banda a treure cap en fora l'angoixa que les persones malaltes poden sentir. "Fer parlar als malalts, s a dir, rebre ajuda psicològica —que no significa estar malament del cap-. A mi m agrada m s dir teràpia o ajuda emocional."

Amb això no vol dir que no s'hagi de renunciar als tractaments tradicionals amb fàrmacs si no que el benestar emocional pot ajudar a l'estat físic de les persones. I adverteix, que aquestes teràpies no les pot aplicar qualsevol persona " s necessari que tingui certs coneixements en medicina".

Teresa Perera ha impartit seminaris sobre la incidència dels factors emocionals en la salut a estudiants d'infermeria i medicina. "És curiós com aquestes qüestions acostumen a interessar més les dones", comenta. I des de que es va jubilar també s'ha dedicat a fer xerrades, conferències i a realitzar tallers. El proper tindrà lloc el dia 31 de maig a les 6 de la tarda a Can Jordana on parlarà sobre aquests temes i ensenyarà a aplicar teràpies bàsiques de relaxació i massatges.

La relaxació pot ajudar a aconseguir un benestar general

Teresa Perera

El Congrés de les experiències

Els passats dies 5 i 6 de maig va tenir lloc a Sant Feliu de Ll. el 2n Congrés de les Dones del Baix Llobregat. El 1r es va celebrar a Sant Boi el mes de març de l'any 2002. El desenvolupament del 2n Congrés ha estat tot un èxit. S'han recollit 31 experiències que han passat a formar part del banc de bones pràctiques comarcal. Els 7 actes precongessuals a les subseus han estat espais de debat i de reflexió dels quals han sorgit documents i materials que serviran per enriquir l'intercanvi d'experiències i accions futures.

Durant el debat del dissabte 6 de maig als 3 eixos va faltar temps per recollir totes les intervencions. Algunes dades que donen fe d'aquesta important participació són: més de 500 persones inscrites, més de 150 persones en cadascuna de les comissions, més de 20 torns de paraula i molts més que han quedat pendents per la manca de temps.

La dinàmica del Congrés continua. No s'acaba la cloenda del dia 6. S'han recollit 31 experiències, de les quals 4 són de Sant Boi conjuntament amb les comissions, important d'aportar intercanvi d'experiències i material per a la reflexió recollit requereix que de manera permanent s'enriqueixi, s'actualitzi i es difongui.

Cal esmentar la voluntat expressada majoritàriament de què la Mesa del Congrés continuï treballant per donar a conèixer les experiències i bones pràctiques desenvolupades en el territori. La web del Congrés ha de continuar activa i en renovació constant.

Sant Boi consolida les seves polítiques vers les dones

Sant Boi, junt amb Cornellà i Sant Feliu, és un dels municipis de la comarca que més polítiques i recursos

Vista general del dia 5 de maig, inauguració 2n Congrés

destina per a assolir la plena ciutadania. Per exemple va ser el primer municipi en crear el Circuit local d'atenció a les dones víctimes de violència de gènere i el Centre d'informació i recursos per a les dones.

Les nostres experiències

En el marc del 2n Congrés, des de Sant Boi s'han presentat les següents experiències:

- Circuit local d'atenció a les dones víctimes de violència de gènere
- Comunicació: fer visibles les dones als mitjans públics de comunicació local
- Dones i lideratge
- Realitats coeducatives
- Concurs de novel·la per a dones Delta, junt amb cinc municipis més

Podeu consultar totes les experiències al web: www.elbaixllobregat.net/congresdones

Veure, viure, escoltar, compartir, participar, aprendre, defensar... fer camí!

El primer cap de setmana de maig vaig gaudir d'una jornada del II Congrés de Dones del Baix, i creieu-me si us dic que ha estat una oportunitat fantàstica de comprovar com les dones de Sant Boi fan bategar la nostra ciutat. Vaig **veure** moltes dones que no coneixia, però que m'oferien el seu somriure en saber-se còmplices de les meves inquietuds, amb la qual cosa sé que vaig **viure** una experiència única.

Vaig **escoltar** les preocupacions i les propostes de les meves companyes de sala. En ocasions m'hi trobava i en d'altres no, però van **compartir** les seves experiències amb mi, i ara ja són les meves experiències.

Sovint, la nostra realitat ens envolta i no ens deixa veure més enllà, però aquell cap de setmana, en **participar** de les sessions i dels debats, vaig aprendre de moltes altres realitats i vaig poder tornar a casa amb el cap i el cor ple de novetats, de riqueses adquirides...

Vaig veure les meves companyes **defensar** el principal

objectiu del congrés: fer propostes per assolir la plena ciutadania de les dones a la nostra societat. I vaig sortir convençuda que aquella activitat contribuirà en gran manera a **fer camí** cap a la consecució dels objectius, deixant pas obert a noves activitats com aquesta i deixant la llavor ben sembrada, en terra fèrtil.

Quan em ve al cap el grup de dones de la nostra localitat que m'envoltava (matèria de primera!) penso que difícilment formaré part d'un grup més heterogeni, per edat, per origen, per formació i per dedicació. Però també difícilment em trobaré compartint un objectiu comú tan clar: **PER LA PLENA CIUTADANIA!**

Per a la Teresa, la Montse, la Nati i totes les dones que em van acompanyar.

Núria Salán

Consell Municipal de les Dones (Dona-Tecnologia)

Prop de 50 conclusions per avançar cap a la plena ciutadania

Durant els dos dies del Congrés, en el debat dels 3 eixos de treball: Nous valors, nous rols, Violència contra les dones i Accions afirmatives per assolir la igualtat d'oportunitats, van sorgir prop de 50 propostes, idees, recomanacions i suggeriments per avançar cap a la plena ciutadania, que resumim tot seguit,

Una nova masculinitat i una nova feminitat. Un nou concepte de masculinitat està ajudant a potenciar les accions dels homes per implantar la igualtat de gènere. És necessari treballar individual i col·lectivament per la revalorització dels valors femenins com a valors universals.

Educació i prevenció. S'ha d'exercir una funció preventiva i educativa entre la població infantil i juvenil, inculcant models masculins positius que actuïn contra la violència de gènere i que equilibrin les funcions socials i laborals.

A la feina, iguals. La incorporació de les dones al mercat de treball ha estat massiva durant els darrers vint-i-cinc anys, però les condicions en les quals s'ha fet mostren que el món del treball amaga moltes dimensions de les desigualtats entre homes i dones. Conciliar és compartir responsabilitat i lleure. Cal enfortir i potenciar l'Estat del Benestar com a instrument que ens facilita la conciliació

Creix lentament la incorporació de les dones a la vida política. El nombre de dones electes als Ajuntaments avança lentament. S'ha passat del 4% de regidores a les eleccions de l'any 1979 al 23% l'any 2003 i de l'1% al 10% d'alcaldues. La comarca del Baix Llobregat està

per sobre de la mitjana catalana i arriba al 32,9% de regidores als seus 30 Ajuntaments. Cal representació paritària a les llistes electorals i a tots els òrgans, públics o privats. Una de les mesures a adoptar és les llistes cremallera.

Participació ciutadana. Cal fomentar la creació de Consells de Dones a nivell municipal que contemplin la representativitat política, econòmica i social del municipi i afavorir la participació de les dones immigrades en la vida comunitària local.

Els mitjans de comunicació. S'ha d'incidir perquè les informacions recullin les aportacions socials dels homes i les dones i que ho facin en un llenguatge no discriminatori, sense predomini del gènere masculí.

Eradicar la violència. Tolerància zero contra les persones agressores. Tot i que s'ha avançat molt, encara els recursos vers les dones que pateixen violència de gènere són insuficients, estan desigualment distribuïts i a vegades no acullen tots els perfils de dones que els necessiten.

El Congrés també va acordar, Instar a la Generalitat que introdueixi en tots els centres escolars la creació de la figura del o la responsable de vetllar per la coeducació, i introduir en els dissenys curriculars continguts relacionats amb la prevenció de la violència de gènere i nous models alternatius de relació.

Sant Boi, subseu del Congrés. Sessió per tractar sobre el lideratge de les dones. Can Jordana, 25 de març

Les participants a l'acte sobre Dona i lideratge celebrat a Can Jordana el 25 de març

Soledad Murillo, Secretaria General de Polítiques de Igualtat, del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, va fer la conferència inaugural del 2n Congrés

Imatge de l'acte de cloenda del 2n Congrés de les dones

Fins al 7 de juny tindrem a Sant Boi l'exposició Dona Segle XXI

L'exposició itinerant DONA SEGLE XXI, és un dels productes elaborats pel Servei de Promoció de Polítiques d'Igualtat Dona-Home de la Diputació de Barcelona en el marc del projecte transnacional OLYMPIA DE GOUGES que s'ha desenvolupat amb el suport de la Comissió Europea, i en col·laboració amb ajuntaments i entitats de la província, entre ells el de Sant Boi, i els socis europeus: ajuntament de Munic (Alemanya) i Província de la Spezia (Itàlia).

DONA SEGLE XXI és una reflexió sobre les possibilitats i les eines que en el món local tenim al nostre abast, per aconseguir que la igualtat es consolidi i sigui la base d'una convivència més justa i equilibrada, amb la implicació d'homes i dones.

L'objectiu de l'exposició és, per tant:

- Informar i sensibilitzar a la població en general
- Mostrar el món local com un espai per a l'exercici dels drets
- I també el que es fa en el món local per a la consecució real d'aquests drets.

L'exposició consta de 6 plafons que presenten les següents temàtiques:

- Presa de decisions
- Treball
- Educació
- Família
- Salut
- Violència

L'Exposició es podrà veure del 25 de maig al 7 de juny a la Biblioteca Jordi Rubió i Balaguer

El lema de l'exposició, "A prop teu treballem per a tu", vol ressaltar les actuacions dels ajuntaments per a aconseguir la igualtat de gèneres.

En cada plafó es defineix un concepte dels utilitzats habitualment en polítiques de gènere, amb la finalitat de difondre el seu significat. Així hi trobem:

- La representació paritària
- La segregació vertical i horitzontal
- La coeducació
- La conciliació de la vida familiar i laboral
- El biaix de gènere en salut
- La violència de gènere.

L'observatori de les dones en els Mitjans de Comunicació crea discurs

Fa més de cinc anys que diversos Ajuntaments del Baix Llobregat, entre ells el de Sant Boi, van posar en marxa l'Observatori de les dones en els Mitjans de Comunicació com un organisme de participació ciutadana que promou l'anàlisi i la visió crítica dels mitjans de comunicació des de la perspectiva de les dones.

L'Observatori en tot aquests temps ha crescut i ara està integrat per 12 Ajuntaments: Badalona, Barberà del Vallès, Barcelona, Cervelló, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Sabadell, Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern i Terrassa.

En la seva nova etapa s'ha proposat com un objectiu principal sensibilitzar donant eines que ajudin a desvetllar un esperit més crític vers la representació mediàtica de les dones.

En aquest sentit elaboren escrits de denúncia o de reflexió com per exemple el que fa referència a la Corporación Dermoestética, o el culte i l'obsessió al cos... de les dones, elaborat per Cèlia Ramon, coordinadora tècnica de l'observatori: "La pressió estètica sobre el cos de les dones ha estat perpètua a través de la història de la representació audiovisual. Tanmateix, avui dia sembla ser cada vegada més forta i contínua, diu la Cèlia. Si bé és cert que els homes estan sent introduïts com a consumidors del món estètic a marxes forçades, res té a veure amb la pressió a què és sotmès el cos femení. Per a ells l'estètica es presenta com el plaer de cuidar-se i no tant com una obligació; més que una necessitat és un dret a superar els prejudicis i poder pensar en l'estètica per a superar-se.

Als anuncis difosos durant el 2005 i 2006 de Corporación Dermoestética hi trobem una representació on les models són exhibides com un objecte per a l'admiració de la mirada masculina que impera en la nostra societat i que és un dels punts de partida a través del que es construeixen els cànons de bellesa.

Per a més informació:

www.observatoridelesdones.org

La formació, una eina imprescindible per assolir la democràcia paritària

Ha passat un any des de què Sant Boi iniciés el lideratge del projecte transnacional de la xarxa URB-AL 12 "Formación y capacitación política para mujeres". L'inici va ser laboriós, ja que es van estar redactant els materials que servien com a instrument per a fer la formació política. Fruit d'aquesta etapa són el **Cat leg de Bones Pr ctiques, el Manual de Formaci per a Formadores, i el Manual de Formaci per a alumnes**. Ara ha arribat el moment de posar aquests materials en funcionament, i d'enfrontar-se al veritable objectiu del projecte que és iniciar els cursos per formar i capacitar a les dones en política.

Davant d'uns cursos que porten per títol "Formació i capacitació política per a dones", sorgeixen moltes qüestions: Per què són necessaris aquests cursos? Necessiten les dones formar-se més que els homes per fer carrera política? No estan capacitades les dones per participar en política?

La resposta a totes aquestes qüestions és negativa. Les dones estan preparades per fer carrera política igual que els seus companys però, en canvi, les xifres de representació política dels municipis i governs en general, ens mostren que hi ha moltes menys dones que homes assolint regidories, per no parlar d'alcaldies o presidències de comunitats autònomes i/o governs. A més, hem de destacar que les dones que aposten per la carrera política moltes vegades l'abandonen, per decisió personal o del propi partit, durant la primera o la segona legislatura, mentre que els homes assoleixen la carrera política com una carrera professional que pot durar tota la vida. A què és degut aquest fenomen? La conciliació de la vida personal i la laboral té molt a veure amb la dedicació de les dones a la política com ens mostren les xifres de fills i filles que tenen els i les ministres del govern paritari espanyol; però també s'ha de fer esment a què la política ha estat i està molt masculinitzada, i que moltes vegades les dones que formen part dels governs defineixen com a "companyes" les dones no només del seu partit sinó també de l'oposició mentre que se solen sentir soles entre els homes de la seva organització.

La fil sofa Fina Birul s va fer una confer ncia a Sant Boi el passat mes de mar , en el marc de la celebraci del 2n Congr s de les Dones del Baix Llobregat

Una visió diferent de la política

Les assignatures que s'impartiran en els cursos pretenen donar una visió diferent de la política, una visió en la que les dones puguin sentir-se representades a partir de la confecció d'una genealogia femenina i feminista que mostra que des d'èpoques remotes hi ha hagut dones que han participat a l'àmbit públic. Els cursos també ofereixen desenvolupar habilitats per a la pràctica política, establir nous models de lideratge... L'objectiu és que aquesta formació arribi a regidores, alcaldesses, líders sindicals, tècniques amb càrrecs de responsabilitat... La inscripció als cursos està essent un èxit. Dones de diferents administracions públiques catalanes i de l'Estat Espanyol **Les dones renuncien els seus càrrecs públics molt abans que els homes** demanen informació, i desitgen matricular-se als cursos presencials i on-line. Això ens demostra que el camí iniciat era necessari i convenient, i que moltes dones es troben amb limitacions de gènere a l'hora d'assolir càrrecs de responsabilitat, ja sigui a nivell tècnic i/o polític. Per desgràcia, el fet de què aquests cursos siguin pilot, fa que el número de places sigui limitat, però, l'Ajuntament de Sant Boi intentarà mantenir aquesta línia formativa. De fet, està previst que al mes de setembre comenci un altre curs, obert a dones de partits polítics, associacions, líders veïnals... Només així podrem multiplicar efectes, i aconseguir una vertadera democràcia paritària en el govern dels nostres municipis.

Sònia Guerra López

Coordinadora del projecte

"Formación y capacitación política para mujeres"

Els Cursos

El primer curs presencial tindrà lloc els dies 29, 30 i 31 de maig a Can Jordana. Per el mes de setembre comenar un altre curs i on-line es faran quatre cursos més durant els mesos de juny-juliol 06; setembre-octubre 06; novembre-desembre 06 i gener-febrer 07.
Per a més informació :
www.yopolitica.org

El cos de les dones destorba la medicina científica?¹

Fa més de 17 anys que les dones universitàries del Centre de Recerca de dones Duoda (UB), organitzem un seminari anual on donem a conèixer el pensament i el coneixement fruit de la recerca científica des de la mirada de dones tenint en compte la riquesa de la nostra diferència sexual. En el seminari del passat 6 de maig vam tractar del cos femení en relació a la salut i a la ciència. Fa més d'un any la metgessa Carme Valls ens parlà sobre les recerques que volen dur a terme investigadors i algunes investigadores per abolir la regla. Per a nosaltres això és impensable simbòlicament i aquest fou l'origen de voler investigar, pensar i parlar sobre la salut femenina.

La pedagoga i filòsofa italiana va obrir el seminari amb la seva **ponència Excels i llibertat del cos femení**. L'autora va portar a la llum i va posar a treballar (treball simbòlic del pensament i de la paraula) algunes ambivalències del nostre temps que ens toquen en el cos i en l'ànima i en moments importants de la vida, com ara la maternitat. Són ambivalències —ocasions i vincles, possibilitats i pèrdues, per exemple— que de manera freqüent es transformen en contradiccions i en conflictes, l'existència dels quals ens és indicada pel nostre propi cos, amb una barreja de goig i de sofriment que no sempre arribem a desenredar, especialment quan topem amb les pretensions de la medicina científica i el seu exercit d'experts disposats a dir-nos què s'ha de fer i com.

Tot seguit Carme Valls, endocrinologia i Directora del Programa Dona, Salut i Qualitat de vida del CAPS (Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris), presentà el seu text **La menstruació: de la invisibilitat a l'abolició**.

La menstruació va ser un dels primers fenòmens cíclics que van observar les dones i els homes del neolític. La seva relació amb la reproducció restà invisible i també innombrable entre moltes cultures. La medicina no comença a estudiar-lo fins a mitjans del segle XX i la disminució dels continuats embarassos va començar a fer visibles els trastorns de la menstruació. La dismenorrea, les metrorràgies o els cicles irregulars es van relacionar amb la poca acceptació de la menstruació, abans de correlacionar-la amb trastorns endocrins o amb dèficits de nutrició.

Entre les dones existeix encara un gran **desconeixement** dels propis canvis i de les interferències ambientals i interpersonals; persisteix i augmenta la **no harmonia** amb el propi cos, allunyant-se cada vegada més d'ell amb la persecució de la igualtat. La falta de respecte pel cos de les dones està conduint a les propostes d'**abolició bioquímica de la menstruació**. Com si fos un plantejament progressista, encara que suposi una intervenció hormonal constant durant la vida reproductiva. —Significa una forma més de trencar amb l'ordre simbòlic de la mare abans d'haver visibilitzat la seva realitat i les seves relacions?

Tània Rodríguez Manglano va presentar i moderar la taula rodona sobre el part a casa, **La política que uneix cos i paraula**. Amb la participació de Lourdes Albi, Caroline Wilson i Núria Beitia, investigadores i *magistrae* de Duoda Centre de Recerca. A partir de l'experiència pròpia de les participants a la taula vàrem veure com, cada vegada més, s'observa en les dones un interès per conèixer i decidir sobre els parts i els seus cossos. Així com també descobrir i nomenar la relació que hi ha entre la sexualitat femenina i la maternitat.

A la medicina científica li falta amor i humilitat. Li costa respectar els processos naturals —com el naixement i la mort— i no intervenir de manera instrumental. No es tracta de rebutjar tot el coneixement i la investigació científica per començar des de zero. Es fa necessari, però, un canvi que reconegui el saber i les pràctiques en relació a la cura que moltes dones al llarg de la història han fet, dins i fora de la professió sanitària. Aquestes pràctiques, que uneixen el cos i la paraula, contempen la realitat de l'ésser humà en la seva totalitat, i posen en el centre la relació, en lloc de posar només el coneixement, el temps o els diners.

Es tracta d'incorporar tant el cos femení en les recerques científiques, en els diagnòstics i en els tractaments, com de posar en el centre la relació i civilitzar l'àmbit sanitari.

Les dones cada vegada tenen més interès per conèixer i decidir sobre els parts i els seus cossos

Foto de la taula rodona del Seminari de Primavera

1. Totes les ponències del seminari es publicaran en el monogràfic de la revista Duoda, en el proper número 31 (tardor de 2006).

Centre de Recerca de Dones DUODA

Al 1982, un grup d'historiadores feministes de la Universitat de Barcelona ens vam ajuntar per fundar, dins d'ella, un lloc nou, mogudes pel desig de ser universitàries d'una altra manera, una manera orientada per l'amor al coneixement en relació de confiança i d'estima, no de poder jeràrquic burocratitzat. Volíem un lloc en què, en termes de simbòlic, fóssim les senyores del joc, perquè, sovint, el nostre pas per les aules havia estat, inesperadament, un malson fàl·lic. Al cap de poc temps, vam sentir la necessitat de tenir alumnes noies i nois que descobrissin i generessin genealogia femenina del saber, genealogia que restituís el coneixement a la seva matriu femenina i materna. Vam fundar aleshores un programa de postgrau en Història de les Dones (1987) i, al cap d'un any, un programa de postgrau de màster en Estudis de les Dones. Anys després, impulsades pel desig d'estudiar a Duoda que van mostrar dones que no vivien a Barcelona, vam crear un programa docent en la xarxa: el màster online en Estudios de la Diferencia Sexual (2000).

Els dos programes són títols propis de la Universitat de Barcelona. Són una inversió que enriqueix qualsevol vocació, professió, talent o treball.

• MÀSTER I POSTGRAU EN ESTUDIS DE LES DONES

2 cursos acadèmics – 300 hores lectives

Tenir interlocutores magistrals és més important que tenir drets... La ment femenina sense col·locació simbòlica té por (Llibreria de dones de Milà, *No creguis tenir drets*, 1987). Aquest programa, nascut al 1988, ofereix una oportunitat única d'aprendre i practicar la llibertat pensant i dialogant amb professores de matèries com la història, la pedagogia, l'art, el cine, la filosofia, el feminisme, la música, l'escriptura, la mística, la política o la teologia en llengua materna. És possible cursar el programa complet o assignatures soltes en forma de seminari.

• MÀSTER ONLINE EN ESTUDIOS DE LA DIFERENCIA SEXUAL

2 cursos acadèmics – 300 hores lectives

Des de finals del segle XX, les universitats s'han omplert de dones, però el coneixement que s'hi genera i es transmet segueix ignorant la diferència sexual, és a dir, ignora el sentit lliure del ser dona o home, presentant-se, en canvi, com un neutre pretendudament universal, un neutre que, en realitat, no existeix. Aquest programa online, tutoritzat per les pròpies creadores de les assignatures, t'invita a descobrir la sexuació del coneixement en matèries com la filosofia, la política, la pedagogia de la diferència sexual, la història, la màgia, la literatura, la lectura, la mística, la comunicació audiovisual o el dret. És possible cursar el programa complet o assignatures soltes en forma de seminari.

Més informació:
Duoda Centre de Recerca.
93 448 13 99
duoda@ub.edu
www.ub.edu/duoda

**Centre de Recerca
de Dones**

**Agafa el telèfon
i utilitza la teva veu.**

Recupera la teva vida.

900 72 74 76

 AJUNTAMENT DE
SANT BOI DE LLOBREGAT nostre

Reconeixement a les dones carnisseres, tocinaires, fruiteres, bacallaneres, peixateres, pollastraires...

Continuant amb la línia endegada de fer un reconeixement a diversos col·lectius professionals de dones de Sant Boi que estan jubilades i que al llarg de la seva vida han treballat en un ofici o professió, de vegades en condicions difícils, aquest any l'homenatge s'ha fet a les paradistes de mercat, és a dir, a les carnisseres, tocinaires, peixateres, bacallaneres, fruiteres...

En el transcurs de l'emotiu acte que es va fer el dia 8 de març en el qual hi van participar l'alcaldesa Montserrat Gibert i la regidora Amor del Àlamo, també va voler acompanyar-nos la cantant Núria Feliu, tal i com veïem en aquestes fotografies.

A continuació publiquem els noms de les dones homenatjades, alhora que les felicitem molt sincerament.

Carnisseres

- Ma. Assumpció Sadurní Petit
- Rosa Germès Parellada
- Maria Comas Ferran
- Anita Balletbó
- Ma. Rosa Parés Castellví
- Maria Serrajordia Tort
- Margarita Feu Balaguero
- Maria Valls Carbonell
- Dolors Priu Petit
- Teresa Tello Alba

Tocinaires

- Maria Font Guitart
- Esperança Valls Gelabert
- Maria Canal Pich
- Maria Badia Tresfi
- Ma. Rosa Balsells Villalba
- Enriqueta Balsells Villalba
- Magdalena Mariné Navarro
- Maria Verdaguer Campmany
- Ma. Teresa Castanera Solé
- Ma. Carne Solé Casals
- Carmen Rubio Saez

Fruiteres

- Carmen Castillo López
- Montserrat Ribes Urpinas
- Cinta Mas Puigventós
- Matilde Moruno
- Rosa Escardívol Viñas
- Margarida Ruana Seron
- Carmen Caballero
- Francisca Solé Julià

Bacallaneres

- Angelina Aguín Conesa
- Marina Garcia Fernandez
- Antonia Garcia Lozano
- Pilar Romeu Gómez

Peixateres

- Matilde Medina Garcia

Pollastraires

- Enriqueta Sadurní Petit
- Lucia Briones Revilla

Comestibles

- Maria Basca Navarra
- Isabel Basca Navarra
- Francisca Morgades Campamà
- Gertrudis Pi Obiols
- Caridad Peñalver López
- Mercedes Peñalver López

Bar Mercat Sant Josep

- Rosa Rubio Sáez

